

GIÁ BÁN	
ĐỒNG PHÁP	NGUỒN QUỐC
Một năm 1.500	6.000
Sáu tháng 750	3.000
Ba tháng 375	1.500

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN
DINH-PHICH - Ai đàng quăng các
số tiền bằng văn thư gửi trước.

TIẾNG-DÂN

Chai-nhiep Nam Chi-hiep
HUTIN - THUOC - KHANG
Trần-Dinh-Pai-hien

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

Đường-Dông-Ba, Huế

Điện, thép số 8
Điện thoại: TIẾNG-DÂN - 8

Nghỉ rừng mơ cho
khỏi khát thì chỉ chờ
khát được nhất thời,
nhin bánh vẽ để chờ
thèm thì bụng vẫn
cứ đói.

ÔNG ALBERT THOMAS ĐÓI VỚI LAO-ĐỘNG ĐÔNG-DƯƠNG

Gần đây báo-giới rầm rầm
nghị-luận về việc ông Albert
Thomas là cục-trưởng Quốc-tế
lao-động-cục du-lich Đông-
dương, ông chỉ đi qua có một
đây mà làm tốn biết bao nhiêu
mực! Mà thực, ông chỉ đi qua
Đông-dương chứ có ở lại
Đông-dương đâu! Ông đến Hà-
nội ngày 9 Janvier và từ Sài-
gòn xuống tàu đi Singapour
chiều ngày 14 Janvier, thế là
ông ở Đông-dương được 6
ngày. Ta cứ xem cái thời-gian
ấy thì rõ ràng ông chỉ tạt
ngang qua Đông-dương vậy.

Từ Hà-nội cho tới Sài-gòn,
lại ghé lên Đalat, nếu đi cả
ngày cả đêm thì cũng phải tốn
hết 3 ngày 3 đêm, như thế thì
ở bốn nơi Hà-nội, Huế, Đalat,
Sài-gòn, ông chỉ ghé lại có
hơn 2 ngày.

Dư luận cho rằng ông
Thomas sang Đông-dương là
để xem xét trạng-huống lao-
động và tình-trạng các điều-
lệ lao-động để liệu cách « cải-
lương sinh-hoạt » cho dân lao-
động nước ta. Cái lòng « bác-ai
nhân-dân » như vậy ai nghe thấy
lại không hoan - nghênh tán-
phục! Nhưng xét sự thực thì
trong hơn 2 ngày ông ở lại bốn
thành-thị nói trên kia, thì giờ
đầu ông đi xem viện Bác-cô,
và trường Cao-dẳng ở Hà-nội,
các Cung-diện Lăng - miếu ở
Huế, thì giờ đầu ông đi dạo
thành-phố Chợ-lớn và Sài-gòn,
thì giờ đầu ông đi dự tiệc nọ
yến kia, cùng đàm đạo với
các nhà chánh-trị? Trừ những
thì giờ ấy ra còn được bao
nhiêu phút cho ông đi thăm
các công-xưởng để mục-kích
cái trạng - huống lao-động tại
lao-trường? Có lẽ ông cũng
đi thăm một vài công-xưởng
thực, nhưng cũng chẳng khác
giống đi qua xứ Đông-dương,
nghĩa là đi ngang qua thì tại
qua vào, bắt tay ông Chủ-
xưởng một cái là đủ đủ.

Giả sử ông có đi thăm các
công-xưởng cho lâu đi nữa thì
cái trạng-huống lao-động ông
cũng đã thấy được đâu! Kia
biết mấy nghìn vạn kẻ khổ-
nạn lúc nhúc ở trong các
vườn cao-an đất đỏ, các sở mỏ
Bắc-kỳ và Ai-lao, cùng các ô-
sốt-rét những miền sơn-cốc!
Cái tình-trạng của họ thế nào,
ông làm sao mà biết được! -
Sao ông không biết? Ông có
tiếp chuyện những đại-biểu
của lao-động kia mà! Xin
thưa rằng lao-động là có đoàn-
thể gì, có tổ-hợp gì mà cứ
được đại-biểu? Chẳng qua mấy

người tự-xưng là đại-biểu lao-
động mà đi tiếp ông là một vài
nhà viết báo, có nữa là mấy
ông « đảng-viên » của « đảng lao-
động » mấy chục người ở Nam-
kỳ. Ai cứ các ông ấy ra làm
đại-biểu? ta không phải bàn
chở ấy làm gì, chỉ nói rằng
lao-động của ta mà không có
công-đoàn, không có tổ-hợp thì
đủ có bao nhiêu đại-biểu nữa
cũng chỉ có xác mà không có
hồn, mà những sự can-thiệp
của họ hăng hái đến thế nào
cũng không có hiệu quả gì
được. Họ có đưa ra bao nhiêu
là tài-liệu nghiên-cứu và khảo-
sát về tình-hình lao-động, thì
những giấy mà ấy rồi cũng
năm mục ở các ngăn tủ giấy
của cục Quốc-tế lao-động mà
thời, chứ ai hơi đâu mà quan-
tâm đến.

Nhưng ông Thomas là một
nhân-vật trọng yếu như vậy,
ông có thể đi dò xét tình-trạng
từng người lao-động được
sao? Ở nơi nào đã có quan-
địa-phương nơi ấy tiếp rước
và bày tỏ tình-hình, ông cứ
ngồi một chỗ mà tự nhiên
việc gì ông cũng biết hết. -
Phải, ông đi đâu đều có quan-
địa - phương tiếp rước và
truyện trò, chỗ nào quan-địa-
phương cũng nhất vị nói rằng
tình-cảnh lao-động ở Đông-
dương là thập phần viên mãn,
chính quan Toàn-quyền
Pasquier cũng nói rằng « Những
người lao-động hăng hái
nhiệt-thành, đều đồng-tâm nỗ-
lực mà nhắm tới cái lý-tưởng
nhân-dân, chính-nghĩa và hạnh-
phúc, trong khoảng an-linh và
hòa-bình ». Ông Thomas được
nghe những câu như vậy thì
cần gì đi quan-sát cho uống thì
giờ! Dân lao-động Đông-dương
như thế là đã sướng như
« tiên », còn phải mong gì đến
ông khổ-tâm đem giúp nữa.
Chẳng thế mà đi đâu ông cũng
tuyên-bố rằng ông mới bước
chân đến đất Đông-dương lần
đầu, mà chỉ thấy những cảnh-
vật tốt tươi, những sự-nghiệp
vĩ-dại, khiến ông phải mang
một mối cảm-tình chan-chưa
và một mối kỷ-niệm sâu xa.
Song những cảnh-vật ấy, sự-
nghiệp ấy ông có thấy rõ
không mà ông nói thế? Một
cuộc du-lich quanh trái đất đi
80 ngày như của Jules Verne
thì có thấy được cái gì cũng là
chỉ thấy cái vỏ mà thôi.

Đến như nói rằng ông chỉ
tiếp chuyện với các quan-địa-
phương thì cũng đủ hiển-thị-
hình-trong-xử và cứ ngồi một

VĂN-VĂN

Đêm trăng dạo trên cầu ga
Đêm thanh gió mát dạo trên cầu,
Vạc vạc vừng trăng vẽ cảnh sầu.
Thỏ ngọc vén mây khoe nét bất,
Rắn vàng đầy nước ngâm vông cầu.

Đón tàu xe kéo đi xon xáo,
Đầu bến đèn ghê bóng hát lưu.
Kìa hỡi nhà ai vui sướng nhĩ?
Tiệc say đòn hát mấy cơn lâu!

X. T. T.

Trách thầy thuốc-dở
Ngao ngán cho người cũng cả gan,
Thuốc không thông lẽ cũng làm can,
Giả danh kinh trị lừa thiên hạ,
Mượn tiếng gia truyền dối thế gian,
Chụp bích bòn chài năm bảy giắc,
Up nom kiếm chắt một vài quan,
Mấy nhà thuốc dối hay không nhĩ,
Ấm đảo vì chưng quí khốc oan.

Minh-Bạch

**Ba người rủ nhau nâng
hòn đá**

Diễn-Anh

Sách cảm

Mỗi cô nghị-định quan Khám-sư
kỳ ngày 22 Janvier cấm tại Trung-
quy quyền sách GIỚI AI-QUỐC
của Ngọc-sơn và Đoàn-Hiệt xuất
bản tại Saigon.

Bán cổ phần

Hiện ở Công-Ty có người
khai bán 3 cổ phần là 60\$00.
Ngài nào muốn mua, xin viết
thư cho biết.

**HUYNH-THUC-KHANG
CÔNG-TY**

chỗ cũng đủ biết cả mọi điều,
thế thì ông cứ ở ngay tại Ge-
nève mà đọc những tờ báo-cáo
thương-ký cũng hiểu như vậy,
hà tất phải tốn công-tốn của
mà đi đến đâu! Đến đây hết
đắc dĩ ký-giả phải nói rõ cái
mục đích cuộc du-lich của ông
sang Đông-dương này, cái ý ông
không phải để quan-sát điều-
trả gì đâu, không phải để
thương-lượng điều-dinh gì đâu,
mà chỉ cốt để bày tỏ cho các
dân - tộc Á - đông họ đồng-
tưởng rằng cơ-quan Quốc-tế
lao-động là chỉ lo riêng việc
lao-động Âu-châu. Cái mục-
đích đã chỉ cốt « bày tỏ » mà
thôi, thì ông đi chợt ngang
như thế cũng là quá đủ.

Ký-giả sẽ đi viết bài này là
cố khuyên anh em lao-động
chớ xem cái trạng như là con
voi, chớ thấy lột lột mà mơ
màng bánh vẽ!

Ngô-nhan

THẾ GIỚI THỜI ĐAM

QUỐC-TẾ LAO-ĐỘNG-CỤC

Quốc tế lao động cục (Bureau inter-
national du travail) là một cơ quan
phụ thuộc của Quốc tế liên minh
(Société des Nations). Trước hết
ta hãy nói qua về Quốc tế liên
minh là gì.

Dương hồi Âu chiến, có người đã
xướng lập những cơ quan vận động
hòa bình, nhưng không thành tựu
được. Đến khi Âu chiến liên kết
các nước thắng trận hợp Hoa nghị ở
Ba-ri để cùng nhau bàn tính công
việc « chia phần », nhưng cái trạng-
thái Âu châu vẫn rắc rối, nào vẫn
đề dân tộc và cương giới ở Trung
Âu, nào Ba-lan và Nga xung đột,
nào Rô-ma-ni cùng Hung-gia-lơ!
Hy-lạp cùng Thổ nhĩ kỳ. Nam tư
lập phu cùng Ý đại lợi v. v. gia dĩ
các nước bại trận lại mong có ngày
phục thù, bởi những nguy cơ ấy
nên các nước thắng trận bèn theo
ý kiến của Tổng thống Mỹ Uy xông
quyết định một bản Minh ước lập
ra Quốc tế liên minh, mục đích để
« duy trì hòa bình ». Khi ấy chỉ có
những nước Đồng minh và Hiệp
ước (allies et associés) ký điều ước
Vết xây và 13 nước trung lập hồi Âu
chiến được dự mà thôi, còn những
nước bại trận như Đức và Áo, thì
không được vào. Nước Nga cách
mạnh cũng không tham dự. Nước
Mỹ tuy là nước Đồng minh, nhưng
thấy chính sách của Pháp và Anh
trong cuộc Hòa nghị rất bất lợi cho
Mỹ nên không chịu vào, đành đứng
ngoài ôm lấy cái chủ nghĩa Monroe
và giữ hoàn toàn tự do hành động
đối với các nước Âu châu mặc nơ.
Nhưng trong các nước dự vào
Quốc tế liên minh thì mấy nước
Anh, Pháp, Ý, Nhật, từ năm 1926
thì Đức, lại chiếm địa vị trọng yếu
mà các nước nhỏ kia chỉ đứng địa
vị phụ thuộc mà thôi, bởi thế mà
hành động của Quốc tế liên minh
không khỏi bị mấy nước mạnh ấy
thao túng.

Ta xem thế thì cái mục đích Quốc tế
liên minh khi đầu là để hợp các nước
thắng trận lại để khiến cho những
nước bại trận, cũng chỉ phải cực diện
Âu châu và thế giới cho vira ý nguyện
của mình; mà trong các nước thắng
trận ấy thì mấy nước mạnh Âu
châu lại chiếm thế lực nhiều nhất,
cho nên ta có thể nói đơn rằng:
Hội Quốc tế liên minh, chẳng qua là
một hội nghị cường quốc Âu châu vậy.
Nước Mỹ cũng thừa biết như thế
nên không chịu tham gia, mà trở về
gìn công vận động lập hội Liên Mỹ.
còn nước Nhật tuy có chân trong
đó nhưng đã từng phen kinh nghiệm,
nên vẫn đeo đuổi cái mộng tưởng
làm lãnh tụ cho một hội Liên Á
sau này.

Ta đã xét qua cái chân tướng
Quốc tế liên minh là vậy, bây giờ ta
có thể xét đến Quốc tế lao động cục.
Nhưng muốn hiểu sơ đi làm sao mà
xuất hiện ra cơ quan ấy thì trước lại
phải hiểu vấn đề lao động là gì.
Nguyên từ thế kỷ 19, nhân ở các
nước Âu châu, nhất là nước Anh,
cơ khí phát minh, công nghệ phát
đạt đến độ, thủ công nghiệp phải p-
hải mà chế độ công trường thành
lập. Trước kia một người thủ công
có cái rìu, cái đục cũng đủ nuôi
thần, bây giờ người lao động đã biến
thành một kẻ phân trong cơ giới,
ngoài cơ giới đương đem khí lực mà
bàn cho chủ xưởng thì không còn
cách nào để sinh tồn. Bởi thế cái

Chuyện hay

LÀM SAO CHO ĐỦ LỊCH SỰ?

Ký-giả còn ngồi nghĩ văn trong
phòng giấy. Bỗng chốc nghe có
tiếng gõ cửa, rồi thấy một người
xỏ cửa bước vào. Người ấy trục độ
gần 40, mặc áo phục, trông từ tóc
đến gót thì phải nhận là một
người « văn minh kim thời ». Ký-
giả nhác ghé mắt nhìn người để nói
chuyện.

— Ông hỏi tôi việc gì?
— Tôi bấy lâu nay có một việc
rất quan trọng, nghĩ một mình
không ra, mà không biết hỏi ai.
Nay nghe người ta nói ông là một
nhà viết báo, tôi nghĩ đã viết báo
thời chắc biết đủ phép lịch sự. Vậy
tôi đến hỏi ông.
— Nếu tôi giúp được ông thời tôi
rất vui lòng. Vậy ông cứ nói.
— Số là tôi muốn in danh thiếp.
Tôi đã viết mẫu như thế này, chẳng
biết đã « đủ lịch sự » chưa, xin ông
bảo cho.

Người khách bèn mở hộp thư
(porte-feuilles) lấy ra một mảnh
giấy đưa cho ký-giả. Ký-giả cầm tờ

giấy xem thời thấy viết:

Nguyễn-văn-C.

Sinh 24 Jain 1890.

Con nuôi cụ Hiệp Ng. v. A.

Học trường Đông-ba: 1901-1909

Học trường Quốc-b học: 1909-1912

Máy dạy Đại chiến: 1917

Hàn lâm đại chiến: 1919.

Ở Saigon: 1924-1925.

Ở Hanoi: 1927-1928.

Ký-giả xem xong, nghĩ một chặp
rồi trả lời rằng « Theo thiên ý tôi,
muốn cho « đủ » nên thêm như thế
này: chết. muốn cho
« lịch sự » nên bỏ hết cái chữ « ba
chữ tên thôi ».

Người khách nghe xong, không
nói gì, đứng giây ra về. Ba hôm
sau, ký-giả tiếp được một cái thư
thế này:

« Tôi không thể theo lời ông bảo,
vì thêm như ông nói thời chướng,
mà bỏ hết cả chỉ để ba chữ tên
thời tiếc. Vậy tôi định khoan in
danh thiếp, để nghĩ lại cho kỹ đi. »
A. B.

THƯỜNG THỨC VÌ SAO NGỦ KHÔNG ĐƯỢC

Nhiều người có chứng ngủ không
được, một đêm chỉ ngủ được hai
ba giờ, suốt đêm phải thức dậy bồn-
nằm lần, trong khi ngủ thì hay
táy chày bao, hay bị một cơn
sảng dậy thời một. Ngủ không được
như thế, vì nhiều do:

- 1) Ngủ không được vì đau. Hoặc
có thương tích mà đau, hoặc trong
mình có một cương mà đau
v. v. Buộc thuốc cho lành thương
tích, lành một thời ngủ được.
- 2) Ngủ không được vì ngứa.
Hoặc có ghẻ mà ngứa cả mình,
hoặc có sán chồi mà ngứa ở hậu-
 môn, v. v. Lành được ghẻ, được
sán, thời ngủ được.
- 3) Ngủ không được vì đau đầu.
Uống thuốc lành được chứng đau
đầu thời ngủ được.
- 4) Ngủ không được vì ho. Uống
thuốc lành được ho là ngủ được.
- 5) Ngủ không được vì tức thở.
Hoặc một cơn suyễn mà tức thở,
sinh mệnh của kẻ lao động, là nằm
trọng tay kẻ chủ thuê, khi còn mạnh
mẽ làm việc được thì chủ còn dung
trong xưởng, đến khi yếu hèn thì
cải huýt ra, khi ấy chỉ còn có một
cái hy vọng là chết đói. Nhà tư bản
vì lòng tham dục muốn cho lợi
nhuận thực nhiều thì trả tiền công
rất ít, bắt làm việc rất nhiều giờ, lại
dùng đàn bà công trẻ con để làm
thay việc đàn ông cho đỡ tốn; vì
tự do tranh mà cơ khí càng
ngày càng phát minh được những
thứ tinh xảo, cơ khí càng phát minh
thì số thợ thuyền đông ít lại, thế
lại gây thành một hạng lao động
thất nghiệp rất khổ khổ. Vì
những lý do ấy mà từ nửa sau thế
kỷ 19 đã phát sinh ra cuộc lao động
vận động, có bọn thì chủ trương
cách mạng toàn thế giới, có bọn
thì yêu cầu những pháp luật bảo
hộ lao động, như bảo hộ trẻ
con đàn bà, như đòi tiền công
cao, giờ làm việc ít, đòi tiền cấp
thất cho kẻ thất nghiệp v. v.
Những vấn đề ấy người ta thường
gọi là vấn đề lao động.

(Xem qua trang ba, cột thứ nhì)

hoặc có tâm bệnh mà tức thở.
Uống thuốc lành được suyễn, lành
được tâm bệnh, thời ngủ được.

6) Ngủ không được vì ăn không
tiêu. Ăn không tiêu vì có bệnh
ở bộ phận tiêu hóa. Thường thường
có hai chứng: 1) Ăn cơm tối xong
thời tức bụng, 2) đại tiện không
thông. Anam « ta hay có hai chứng
ấy, nhất là bụng người làm việc tình
thần, ít vận động. Nếu có những
chứng ấy, thời nên:

- a) Uống thuốc. Mỗi bệnh phải
dùng một thứ thuốc, mỗi người
bệnh phải trị mỗi cách, không
thể bàn cả ở đây được. Tôi chỉ
muốn dặn độc-giả một điều:
Những vị thuốc hạ của tây, như
thuốc « muối thuốc dẫn », và cách
rửa ruột theo lối tây, nếu thường
dùng quá thời có hại. Trong các vị
thuốc « nhuận-trường » bản ở tiệm
thuốc tây, có nhiều vị dùng quá
độ thời hại. Lại là vì có uống
thuốc thời đại tiện thông, nếu uống
thuốc thời đại tiện bí thường lại
bi hơn khi chưa dùng thuốc, thành
ra phải « nghiền » thuốc. Bởi thế
người nào hay dùng các vị thuốc
« nhuận-trường » nên hỏi thầy thuốc
vị gì hợp, vị gì không hợp!
- b) Vệ sinh. Nếu ngủ không được
vì ăn cơm tối sinh tức bụng, thời
hudi cơm tối nên dùng sớm, và chỉ
ăn ít thôi. Ăn thời phải ăn thời
hòa, nếu ăn nhiều hay chướng thì hơn.
- 7) Ngủ không được nhưng không
biết vì do gì. Ở đời, không việc gì
không có. Xét kỹ thời có những
do này:

- a) phong lưu phú quý quá, ăn
nướng nhậu mà vận động ít, do-
uất tích lại trong mầu không lỏng ra
ngoài, hội, thành ra bị chứng « tự-
kỵ thụ độc » (auto-intoxication);
- b) Nghiện rượu, nghiện trà,
nghiện ca-phê, nghiện thuốc-lá,
nghiện n-phiên;
- c) Tư lự quá hay suy nghĩ quá.
Thế có phải không, nhân tình thế
trở; có người sống một trăm năm
mà như một người sống một ngày;
cùng có người hao hết tâm, mòn
hết não, chỉ vì một điều trống thấy.
Nếu vì tình, vì cảm, mà ngủ không
được, thời chỉ có thuốc « thiền » mới
chữa khỏi. Còn nghĩ một nỗi, là đời
bây giờ tiền ít có! Trần-dinh-Nam

cho người ta khỏi lầm v. v. » Chánh sứ đường lại tuyền ngôn rằng : Thái Ngọc nghe làm bọn đảng nhạo cớ hoặc, nghĩ cho Chánh phủ vì việc Đế chế mà cấp quyền lợi này nọ cho người ngoại quốc, nên dụ Đuẩn kế Nghiêu cũng nghe theo, hiệp Chánh phủ đã phái người cáo vạ Đuẩn rằng không có chuyện đó và cần, trông các nước phải là tuyền ngôn cho công chúng biết rằng không có ý cầu Trung quốc những quyền lợi gì. Thế mà các nước đối với việc Đế chế, chỉ giữ thái độ bình tĩnh, ngày 28 tháng 11 viện Tham chánh đã khởi việc m. chất vấn, Ngoại giao thư trưởng là Táo Nhứt Lâm phản đáp cả những lời các nước khuyến cáo cần những tình hình cuộc ngoại giao đã phức, và nói các nước đều đã tuyền ngôn rằng không có ý can thiệp đến Nội chánh Trung hoa, Viện Tham chánh bèn thông điện cho trưởng quan các tỉnh, đem tình hình đó mà giải thích cho nhân dân rõ.

(Còn nữa)

VO TUYEN DIEN

Có ích cho các ngài vì nó có thể thông cho các ngài biết những tin sau này, mà các ngài không phải phiên đi đâu cả :

Những tin sau từng trong thế giới ;

Những giá ngân phiếu ;

Những giá hối đoái ;

Những cuộc hòa nhạc do những nhà tài tử của sở Vô tuyến điện hiện các ngài :

Tóm lại thì Vô tuyến điện công hiến cho các ngài tất cả những thứ phát biểu của trí thức và mỹ thuật.

Các ngài đừng nên lịch mịch nữa, phải liên lạc với thế giới văn minh. Muốn thế thì sắm một cái máy nhỏ là được.

Các ngài cứ viết thư hỏi chúng tôi, vô luận đến gì chúng tôi xin hết sức giải đáp.

Các ngài muốn thì chúng tôi sẽ xin gửi không quyền sách về các kiểu máy. Xin các ngài hãy đi thăm gìn hàng đây B. số 15, tại Hội chợ Hanoi.

Đông-dương vô-tuyến-diện công-ty RADIO-INDOCHINE

Vô danh công-ty, vốn 3.150.000 quan. tại Hanoi và Haiphong.
Hanoi, số 15 đường Borgnis-Desbordes — Haiphong đường Paul Bert

NAM-KỲ

BIÊN-HÒA

DÂN CAO SU ĐỊNH CÔNG

Tại một vườn cao su của người tây ở Biên hòa, cụ lý thuân người Bắc kỳ. Bữa trước vì người chủ vườn cách chức một tên cai, những cụ lý lấy làm bất bình, tức thì vận động cuộc đại bãi thị tại vườn. Mấy kẻ coi việc ở vườn đó, thấy tình hình như vậy, liền báo tin cho sở cảnh sát, tức khắc phái người đến vườn đó, bắt mấy tên cụ lý đầu đảng đem về biên hòa. Những cụ lý khác không thể làm sao được, lại phải làm việc như trước.

(Thần chung)

(Tiếp theo ở trang trước)

Các nhà tư bản thấy phong trào lao động vào đông một ngày một phần khởi bên nghĩ rằng nếu không nhượng bộ cho họ đòi chút thì nay đình công (greve), mai phá hủy (sabotage) rất hại cho mình, bởi thế mới có vấn đề lao động lập pháp (legislation ouvrière). Song lại xuất hiện một điều khó khăn là nếu nước này lập pháp bảo vệ lao động mà các nước khác không làm theo thì công nghiệp nước này sẽ không cạnh tranh với công nghiệp các nước kia. Vì thế mà các nước tự nguyện nhau làm lao động lập pháp không có hiệu quả. Từ năm 1907 đã có người trong công nghiệp giới khởi, xướng rằng phải căn cứ tại pháp luật lao động quốc tế, tập đoàn cuối thế kỷ 19 thì xuất hiện những đoàn thể quốc tế no kia, tiêu đề lên rằng mục đích là để « bảo hộ lao động », nhưng cũng vì cái nguyên nhân quốc tế cạnh tranh nên không có công hiệu gì. Đến đầu thế kỷ 20 này, có ít nhiều đại biểu các đoàn thể lao động được dự, họ lên yêu cầu những điều khoản bảo hộ lao động, thế là Lao động quốc tế cơ quan (L'Organisation internationale du travail) xuất hiện, đó là cơ quan quốc tế lao động chính thức đầu tiên (chính thức đây là officiel, do các thành viên chủ trương).

Cơ quan này có hai bộ phận Một bộ phận về phương diện lập pháp là Đại hội nghị (Conference générale) gồm những đại biểu của các nước, cứ mỗi năm họp một lần, mỗi nước cử 2 ủy viên của Chánh phủ, một ủy viên của các đoàn thể sản chủ và một ủy viên của các đoàn thể lao động. Một bộ phận là cơ quan chấp hành thường trực (Quốc tế lao động cơ, cơ trưởng là ông Albert Thomas, Hà-nhì.

SADEC

CHO THUỐC KHÔNG LẤY TIỀN
Ai có bệnh giờ nào kêu cũng động
Mới đây bệnh thời khí đã có lại
rất nơi miền Sadece.

Vậy tôi xin cho ai này hay rằng :
tại nhà tôi có thuốc bài thuốc rượy
của quan chủ tỉnh Bến tre đã đăng
trong « Nông cổ minh đàm », năm
1904, nay tôi đã chưng sẵn để
phòng ai có phải bệnh nguy ấy, xin
đến tận nhà tôi, tôi sẽ cho không.
không tiền bạc chỉ ráo.

Song có một điều phải nhớ là
đem theo 1 cái ve đựng lấy thuốc
rượy.

Trần-văn-Thịnh

Làng Tân qui tây Sadece

có một hội đồng quản lý gồm 12 ủy viên của các Chánh phủ, 6 ủy viên của các đoàn thể sản chủ và 6 ủy viên của các đoàn thể lao động, mà trong ấy thì Chánh phủ 8 nước đại công nghiệp phải được dự.

Đại khái cách tổ chức là như thế Ta thấy ngay rằng các ủy viên trong mỗi bộ phận 4 phần thì Chánh phủ 2 phần, sản chủ 1 phần, và lao động 1 phần. Nhưng Chánh phủ là ai? Chánh phủ nước nào cũng vậy, chỉ là cái cơ quan chính trị của giai cấp đặc quyền, vậy Chánh phủ tức là sản chủ, như thế thì trong 4 phần ủy viên sản chủ chiếm hết 3 phần mà lao động chỉ được 1 phần, vậy thì trong hội nghị đó, để nghị lại đẹp đến thế nào, thảo luận kịch liệt đến thế nào, thì bên sản chủ làm sao cũng chiếm phần hơn, bên lao động làm sao mà địch nổi! Nếu ta nhận rằng lao động nào lợi hại cũng xung đột nhau thì không bao giờ mong được chút hiệu quả gì cho lao động trong một cơ quan như vậy.

Và chẳng cách tổ chức lại có nhiều điều kiện để bảo toàn « chủ quyền » của các Quốc gia, những điều quyết nghị của Hội nghị các Chánh phủ không bị buộc phải theo mà chỉ phải tuyên cáo rằng mình chuẩn ý hay phủ nhận. Cứ như cách ấy thì dù cho các ủy viên ở Hội nghị có thể van nài mà quyết nghị được điều gì có lợi cho lao động thì đến khi đưa về cho Chánh phủ các nước xét lại, Chánh phủ lại có thể bác đi. Tệ như năm 1925, Hiệp ước Hòa thiện được định ngày làm việc 8 giờ, nhưng Chánh phủ Pháp nói rằng nếu Đức có chịu tỷ chuẩn điều kiện ấy thì Pháp mới tỷ chuẩn.

Tại sao như vậy thì tôi biết cái giá trị của Quốc tế lao động cơ quan là thế nào. Bởi với cơ quan ấy, lao động các cường quốc cơ quan trong ấy mà còn không thể mong muốn được gì, huống như lao động một xứ.

Số-nhân

Chú ý! Chú ý!

Ai là chủ tiệm bán thuốc bắc « CHÍN và SÔNG » nên tìm đến tiệm QUÂN-THĂNG ở đường CANTON-NAIS N° 78-89 FAIFO là một nhà buôn bán thuốc bắc, tạp hóa, cước cầu, trừ danh từ xưa chỉ nay trải đã 30 năm dư trên đường kinh-tế, ai ai đều nghe tiếng; Ban si bán lẻ giá cả phải chăng, ai ở xa muốn hỏi giá cả gì, sáng lòng trả lời ngay :

Xin kính mời quý khách chiếu cõ.
QUÂN-THĂNG
Chủ nhân, kính cáo

TỔ CHỨC ĐÌNH CÔNG PHU XIN ĐỒNG-BẢO TÍN DỤNG

Thứ nhất — Ai muốn dành tiền khi ít, may gặp làm giàu, rồi ra có vốn; xin góp tiền vào hội Vạn quốc Sư-sức ở tại Qui-nhơn, do bốn hiệu làm đại lý.

Thứ hai — Ai muốn bảo-kê xe điện, giá cả phải chăng, giấy tờ mau mắn, hư chữa mất thường, không chờ khởi đợi, xin giao xe cho hãng bảo-kê « Trung-Pháp » ở tại Qui-nhơn, do bốn hiệu làm đại lý.

Thứ ba — Ai muốn tiêu thụ nói hoa thoả mãn, hàng chạy giá may, khỏi người hiệp ép, xin gọi kiểu mẫu rõ ràng, bốn hiệu sản đương giao tiếp.

Thứ tư — Ai muốn cầm thế đất nhà, mở mang công nghiệp, xin đem tờ kê danh sách, bốn hiệu giao tiếp.

Thứ năm — Ai muốn góp vốn buôn bán, chắc chắn, xin gọi kiểu mẫu rõ ràng, bốn hiệu sản đương giao tiếp.

PHẠM-DIỆM

PHỤ-NỮ ĐIỂN-ĐÀN

VÌ SAO XIN LẬP PHỤ-NỮ TẬP-CHÍ?

Mấy tiếng « Phụ nữ tập chí » cách đây hơn một năm, trên báo chương chúng ta đã từng thấy rồi, nhưng bấy lâu lại im lặng mà không thấy ai nhắc đến nữa. Cái ý tưởng « Phụ nữ tập chí » đã xuất hiện đó chúng ta đã để cho nó chết đi hay sao? Tôi vẫn sợ nếu đến như vậy thì uổng quá. Đêm ngày vẫn mong cho có người đàn chị hiểu được cái ích lợi và nhu yếu của Phụ nữ tập chí mà ra đường lấy cái trách nhiệm « khai sơn », nhưng chờ mãi cũng chẳng thấy tin gì, bốn chữ Phụ nữ tập chí không những không ở trên dư luận nữa mà cơ hồ như cũng không còn trong tư tưởng nữa. Tôi đối với vấn đề Phụ nữ tập chí vẫn cứ một mối nhiệt thành hăng hái, nữ nào thấy nó tiêu trầm đi như vậy mà lại yên lòng. Tôi liền nghĩ rằng mình thấy việc nên làm mà cứ ngồi mong chờ có người khác ra làm thì sao cơ o được. Bởi lẽ ấy tôi chẳng quản tài hèn sức mọn, liệu sức nâng mà ra gánh vác việc chung, may lại được nhiều chị em tâm thành, tôi càng thêm mạnh chí vững lòng mà cố làm sao cho vấn đề P. n. tập chí thành tựu được. Chị em chúng tôi vẫn biết rằng ở xứ ta ngày nay thì vấn đề « Phụ nữ tập chí » không phải là dễ dàng. Chúng tôi vẫn biết không ra làm thì thôi chứ đã ra làm thì ngày trước khi ra làm cũng đã gặp trăm ngàn điều khổ nạn. Chúng tôi đã biết khó như thế mà cứ định làm, thế chẳng phải là chúng tôi làm liều hay sao? Thế chẳng phải là chúng tôi không biết cân nhắc nặng nhẹ, do đáng trước sau, mà liều sức mình sao? Không, chị em chúng tôi vẫn lo sợ lắm, mà cũng biết liều sức lắm. Chính chị em chúng tôi lại tin rằng ở đời không có chuyện gì là dễ, nhưng khó cũng có thể làm ra được bởi mình biết lượng cái sức mình cho vừa với việc mình làm. Bởi lẽ ấy nên cái hy vọng của chúng tôi không phải là dựng lên một cái đại cơ quan để làm chính trị, mà cũng không phải nhằm cái mục đích mưu nháp những tư tưởng cao xa, tấn kỳ, cũng không phải muốn lập một cơ quan để đòi nam nữ bình quyền, để đòi phụ nữ tham chính, để làm tiền phong cho một cuộc phụ nữ vận động nào! Không, cái hy vọng của chúng tôi không có đâu mà cao xa như thế! Cái hy vọng của chúng tôi rất chặt hẹp, nhỏ mọn, là chúng tôi chỉ mong làm sao cho số nhiều nữ đồng bào một ngày kia đối với những việc mình làm hằng ngày đều hiểu mà làm, đối với những điều mình thấy hằng ngày đều lý giải qua loa được, đối với nghĩa vụ của mình đều hiểu cái gì nên làm cái gì nên không; nghĩa là cơ bản mong sao cho một ngày kia phần nhiều chúng em sẽ đồng bào đều t. Anh những người có trí tuệ, không để ai lừa phỉnh mà hoặc được mà đất đi làm lại lạc đường. Nói rõ ra thì cái mục đích của chúng

tôi là chỉ truyền bá những tri thức phổ thông cũng bày tỏ những cái nghĩa vụ thiên cận vậy.

Cái mục đích tuy nhỏ hẹp mặc dầu nhưng chúng tôi cũng không giảm tự phụ rằng một mình mà có thể đạt tới được đâu. Song trong làng thanh khí thiếu gì những kẻ tri âm, chúng tôi chắc rằng chị em vẫn nhiều kẻ nhiệt tâm, chúng ta sẽ cùng dắt dìu nhau đi cơ o tới mục đích.

Đó là nói về những cái khó về phương diện chị em chúng ta, nhưng cái khó ấy, chị em ta nếu quyết lòng vững gia thì cũng có thể làm biến thành dễ được. Còn những cái khó ở ngoài chị em ta : một là đối với chánh phủ, hai là đối với công chúng. Chị em chúng ta vẫn biết rằng Phụ nữ tập chí là một điều ích lợi rất thiết yếu cho chị em ta hiện thời, nhưng muốn lập được « Phụ nữ tập chí » thì phải có Chánh phủ cho phép, đầu chúng ta nhiệt tâm hăng hái đến thế nào mà Chánh phủ không cho phép thì cái nhiệt tâm ấy cũng không khác gì tro nguội. Vậy cứ xét như thế thì cái khó đối với Chánh phủ thực là cái khó khó hơn hết. Nhưng chúng tôi thiết nghĩ rằng : cái giáo dục của dân bà ngày nay thế giới đều công nhận là chính đáng không khác gì giáo dục của đàn ông, cứ thực hiện mà xét thì giáo dục của đàn bà chúng ta còn nhiều điều nên bỏ cửu, đều ấy Chánh phủ vẫn thừa nhận; Phụ nữ tập chí đây lại chính vì cái mục đích phổ thông giáo dục cho đàn bà mà chúng tôi định lập, vậy thì chắc rằng đối với Chánh phủ hẳn được Chánh phủ tán thành mà không có điều gì trở ngại. Cứ thiên ý chúng tôi thì đều khó khăn nhất là đối với công chúng, đối với đồng bào : một mặt thì vì một hạng người xưa nay vẫn nằm trong vòng vô tri vô giác không thiết gì đến việc ích lợi chung, do cơ Phụ nữ tập chí ra đời thì họ cũng không màng tới; một mặt thì vì những chị em vì lòng qua bằng hai mà trách vạ họ nhiều đều. Thấy cái mục đích cận hẹp của chúng tôi thế này thì họ sinh lòng chán.

Nhưng dù sao mặc dầu, con đường dễ dàng không phải đường chúng ta nên bước, con đường có khó khăn thì khi đi đến đích mới có nhiều niềm vui. Chúng ta cứ vững lòng mà hy vọng rằng ở chốn Kinh đô này sẽ có Phụ nữ tập chí xuất hiện. Hy vọng tức là một nửa thực hiện vậy.

Trần-thị-như-Mân

TƯ TƯỞNG MỚI

NHỮNG GIAI ĐOẠN TRONG SỰ PHÁT TRIỂN CỦA VĂN MINH
(Tiếp theo)

B — Giai đoạn kinh tế

Những danh từ « nguyên thủy, dã man, văn hóa », nếu xét trong các giai đoạn về kinh tế phát triển thì lại càng thấy rõ rệt xác thực hơn nữa. Loài người đầu tiên chỉ lượm lặt những vật thiên nhiên để ăn mà sống, về sau dần dần biết đào hầm đất hầm hoặc dùng cành

cây khổi đá để bắt loài thú; thế là loài người đã tiến vào thời kỳ săn bắn. Lúc bấy giờ loài người không hoàn toàn nhờ những sự vật thiên nhiên nữa, nhưng lại bắt đầu sử dụng những sự vật thiên nhiên, nhưng cách sinh hoạt vẫn nhờ chài lưới săn bắn, chẳng qua loài người đã phát minh được một vài phương pháp, khiến cho việc chài lưới săn bắn được có hiệu quả hơn mà thôi. Loài người biết dùng các thứ khí cụ, biết nuôi các súc vật, biết trồng cây lấy quả, thế là từ thời đại nguyên thủy tiến lên thời đại dã man. Bấy giờ loài người bắt đầu chế tạo các vật cần dùng, không đi tìm kiếm các sự vật thiên nhiên để dùng làm cái tư liệu chủ yếu trong việc sinh hoạt nữa.

Kinh-tế tổ chức từ đó mới bắt đầu. Lấy cái mình có đổi cho cái mình không có, cũng sự mua bán đồ vật, đó là cái cơ sở đầu tiên của kinh tế tổ chức. Người ta gặp nhau, thường theo thời khắc và địa điểm định trước, dần dần ben cư trú ở những địa điểm ấy. Những chỗ mà sự mưu dịch đã phát sinh bên có thành thị nhỏ nổi lên, hoặc những chỗ phát sinh sự mưu dịch đó mở rộng ra rồi thành các nơi đô thị.

Những vật đổi chác clo phân hoặc tự nghệ đánh cá, săn thú hoặc tự nghệ cấy cấy, hoặc tự nghệ chăn nuôi, hoặc tự nghệ thủ công làm ra. Đến sau những nghệ thủ công bên có thành thị nổi lên, hoặc những chỗ phát sinh sự mưu dịch đó mở rộng ra rồi thành các nơi đô thị.

Niêng thái-lai-tư trong nước lại phải làm những việc trong khoảng-quốc-tế, bởi thế mà thành những quốc-tế-liên-bạc, mà cái phạm vi hoạt động của những cơ quan ấy là bao hàm suốt cả toàn thế giới. Khi ấy giới hạn quốc gia vì kinh tế tổ chức mà bị phá vỡ.

Nói về kế hoạch kinh tế tổ chức nhất thì cách tổ chức theo hệ thống Xô viết « có thể đại biểu một cuộc biến động đặc biệt; đem những sự nghiệp tổ chức lấy được lợi làm mục đích, đối sang cách kinh tế hoạt động theo khoa học, lấy cung cấp những vật phẩm cần dùng hoặc không thể thiếu cho sự sinh hoạt làm mục đích. Đó thực là cái thời kỳ thứ nhất trong những giai đoạn trong cuộc tổ chức kinh tế của thế giới mới vậy.

(Còn nữa)

Vệ thạch biên-dịch

VIỆC THẾ GIỚI

A-ĐÔNG TÀU

Trung với Nga. — Mới rồi Trung hoa thu biên sử điện thoại đặt theo dọc đường xe lửa : Trung đông, Ngoại giao bộ nhân dân ủy viên nước Nga đã do Khám phát Nga ở Trung hoa đưa lời phản đối kịch liệt cho Chánh-phủ Quốc dân. Lời phản đối ấy nói rằng sự hành động của Chánh phủ Trung hoa là trái với điều ước Trung Nga ký năm 1906 và 1921, mà cũng trái với điều ước mới ký

ĐẠI QUANG ĐƯỢC PHÒNG

N° 46 Boulevard Tổng-Độc-Phương, Téléphone 19 CHOLON. — Chi-Điểm Phố Hàng Đường 47 HANOI.

Thượng-Hải huyết trung bừu hiệu con Bướm.

Thuốc này đã có thấy thuốc thí-nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chỉ trong thuốc cả. Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi phải uống huyết trung bừu này nó bổ khí huyết và mạnh mẽ trong mình không biết bao nhiêu mà kể, vậy xin quý ông qui bà nên mua mà dùng, còn một chứng rất hay như ham đàm-dục thái quá thì tạng thận đã kém suy thì phần người lạnh uống thuốc huyết trung bừu chừng một tuần lễ thì biết công lực thuốc hay dường nào. Còn những người vú sữa không tốt uống thuốc này đối về sau sanh sữa nhiều lại mát. Thường khi con nít mất sữa tại khí huyết chưa đủ thành bệnh Cam-tích thương cho nó uống càng tốt, những người đàn bà đường kinh không đúng hoặc trôi hoặc sục uống thuốc có sức mạnh sau đường kinh đúng tháng, những người học sanh phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết hóa kém sắc mặt như giấy, uống thuốc này sanh máu tươi tốt, những người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối, hay dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và đen lại có sức mạnh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi, mỗi lần một muỗng ăn súp, vậy khuấy nước ấm mà uống.

Moi ve lớn giá là 2\$00, mỗi ve nhỏ 1\$20. — ĐẠI-LÝ: Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ đều có bán.

VIN TONI-APÉRITIF COCA-QUINA-KOLA

Rượu uống bổ và ngon

Bán sỉ và bán lẻ tại: Hiệu Bào-chế PHẠM-DOAN-ĐIEM - TOURANE

QUÀ TẾT: Thứ rượu này từ ngày rằm cho đến ba mươi tháng chạp, chúng tôi xin hạ giá 20%, nghĩa là một chai 2\$00 chỉ lấy 1\$60 mà thôi.

về việc đặt một đường điện thoại Trung Nga.

Chính phủ Xô viết yêu cầu lập đường điện thoại từ đây về phía tây và từ đây về phía đông không được làm lại như thế nữa. Cuối cùng lời phản đối nói rằng Chính phủ Xô viết vẫn hết sức muốn giải quyết các vấn đề Trung Nga theo nguyên tắc bình đẳng và tương hỗ.

(Saigon Republicain)

(Tin ngày 21 tháng 1)

Hàn khẩu. - Những thợ bái công không đi phiên động nữa, vì Nhật-bản đã phóng ký Hiến 600 thấy quân Nhật đã làm bộ, và 1200 thì hiện đang đi đường đến Hàn khẩu.

Trung với Nhật. - Bộ trưởng Ngoại giao Nam kinh đã cho phép thi hành những phương pháp đặc biệt để bảo hộ cho Nhật-Kiên ở Sơn-dông, nhưng Nhật phải hứa triệt binh ở Sơn-dông về. Chính phủ Nhật đã thừa nhận để an của Trung hoa về việc triệt binh.

(Tin ngày 19 tháng 1)

Hội nghị quân sự. - Hội nghị quân sự đã định tính giảm quân ngạch thường thiết xuống 65 quân, nghĩa là 80 vạn người, là một nửa số ngạch hiện thời. Những lính bị thải sẽ dùng để đắp đường và trồng cây.

NHẬT

Phải phân đôi. - Có tin rằng nhiều nghị viên về phía phân đôi ở Thượng-nghị-viện đã hợp đồng với nhau để cử trước những nghị viên mà chất vấn Chính-phủ khi Nghị-viện sẽ khai mạc (ngày 20 Janvier), ông Watsuki, sẽ chất vấn về tài-chính, ông Shidehara chất vấn về ngoại giao, ông Sugowra chất vấn về các vấn đề hành chính.

Chánh đấng mới. - Chánh đấng mới do Sàng Thủ-tử-chức đã công bố một bản tuyên ngôn yêu cầu Chánh-phủ phải thừa nhận Chánh-phủ Quốc-dân Trung-hoa, phải ký điều ước với Trung-hoa theo nguyên tắc bình đẳng, phải triệt binh ở Sơn-dông, sớm chừng nào hay chừng ấy.

ÁN ĐỘ

Hội nghị Toàn-Ấn. - Hội nghị Toàn Ấn đã quyết một bản nghị án của Cam địa tuyên bố rằng Ấn cuối năm 1929 Chánh-phủ Anh không thừa nhận các biện pháp dự án của Ủy hội Nehru đã khởi thảo để cho Ấn-độ được theo chánh thể tự trị, thì Hội nghị sẽ vận động một cuộc bất hợp tác và không nộp thuế.

Chủ nghĩa Cam địa đã chiếm thắng lợi Hội nghị lại quyết nghị cái nghị án của Cam địa nói về chương trình tự chủ quốc gia, chủ tiêu chế độ giai cấp (systeme des castes), cấm chỉ rượu mạnh và chế độ vãi ngoại quốc để khuyến khích nội hóa Cam địa nói rằng nếu quyết tâm thi hành chương trình ấy thì trong một năm Ấn-độ sẽ được tự trị.

(Theo S. R.)

A-PHÚ-HÂN

(Tin ngày 17, 18, 19 tháng 1)

Phong trào phân cải cách. - Có tin rằng viên thủ lãnh quân phần nghị là Bachasakao (Habibullah Khan) đã chiếm được Caboul. Vua Enayatullah đã thất vọng và đã được cùng gia quyến đi tàu bay ra Peshawar để đi đến Kandahar.

Ngày 17 những thủ lãnh các bộ lạc hợp Hội nghị với viên Bachasakao làm quốc vương hiện là Habibullah Ghazi. (Ngày 18 thì tin Habibullah lên ngôi tuyên bố trong khắp kinh đô. Quân đội của vua mới là 1 vạn rưỡi người)

(Được trích Impartial)

ÁU-MỸ

PHÁP

(Tin ngày 18 tháng 1)

Hội đồng bồi thường. - Ủy hội

Giám định trong Hội đồng bồi thường đã tổ chức xong nước Mỹ thì có ông Young và ông Pierpont Morgan làm ủy viên.

Pháp với Bỉ. - Luật sư Eyvar, Bộ trưởng hàng không Pháp đã làm chủ tịch một hội nghị Pháp-Bỉ. Hội nghị ấy định đến sang năm sẽ liên lạc nước Bỉ, nước Pháp với xứ Congo và xứ Madagascar, bằng hàng không, tàu bay Pháp và Bỉ thay chuyển nhau mà đi.

BA-LAN

(Tin ngày 18 tháng 1)

Ba-lan với Nga. - Nước Ba-lan đã chấp công với Nga thảo luận về cái nghị định thư (protocole) để thi hành Công ước Kellogg, nhưng Ba-lan sách rằng các nước láng giềng với Nga cũng phải tham dự.

TIỆP-KHÁC

Những hiệp tác xã ở Tiệp-khắc. - « Không như hiệp tác xã trong vương

đoàn » của Tiệp khác mới bị niêm lam thập chu niên. Theo như bản thống kê của đoàn thì kể tới ngày 1er Janvier mới rồi thì tình hình hiệp tác xã phát đạt như sau này:

Tổng cộng số hiệp tác xã được 15.576, chia ra thì như sau này:
6.501 hiệp tác xã cho vay.
4.009 hiệp tác xã mua và bán.
1.070 hiệp tác xã để dành.
1.270 hiệp tác xã lo việc trong nhà.
1.594 hiệp tác xã sản xuất riêng cho các công nhân.

1.217 hiệp tác xã ăn.
1.337 hiệp tác xã cất nhà và 115 hiệp tác xã khác.

Cứ theo bản thống kê đó thì tình hình hiệp tác xã ở Tiệp khác thật là phát đạt.

Những nước nào mà đường sanh nhai không khác tương cũng nên lấy đó làm gương mà noi theo thì sự ích lợi sẽ không cùng vậy. (Thần chung)

THỜI NHÝ KÝ

Phong trào phân cải cách. - Mới đi ở thành Brouse có phát lộ được cuộc mưu phản Chánh phủ, 32 người đã bị bắt sẽ do tòa Đại hình xét. Cuộc phản nghị ấy là phần đời những sự cải cách của Chánh phủ, họ cho rằng trái với giáo nghĩa Hồi hồi. Có tin rằng sẽ hoạch cuộc phản nghị này là chỉ định bởi một người đương bị từ trong giam ngục Brouse, nhưng có liên lạc với người ở ngoài, họ đã tổ chức một cơ quan bí mật gọi là « Báo hồ bôi giáo cách mệnh » ủy viên hội. Ủy hội ấy định giải phóng cho tất cả người tù ở giam ngục Brouse, phá hủy giấy điện tín, giết viên Đốc quản và các quan lại khác ở đó, rồi kéo thẳng đến kinh đô Angora để đánh đổ Chánh phủ.

(Impartial)

HOA-KỲ

(Tin ngày 19 tháng 1)

Biểu tình phần Anh. - Vì mới rồi Chánh phủ Anh mới đuổi ông John Johnson là ủy viên Mỹ ở « Phần đề quốc chủ nghĩa hiệp hội », nên người Mỹ biểu tình phần Anh ở trước cửa Lãnh sự quán Anh ở New-Orleans.

(Arip)

GOA-TÊ-MA-LA

(Tin ngày 20 tháng 1)

Nội loạn. - Có tin rằng quân khởi nghị do nguyên suy Ubico, nguyên Bình bộ tổng trưởng, chỉ huy đã chiếm được những thành Metululen và Maralemdongo. Những đường giao thông với thành Goa, temala bị cắt cả. (Theo Impartial)

AC JANG-TIN

(Tin ngày 18 tháng 1)

Được giúp sung cho Bolivia. - Chánh phủ Ac Jang tin kếm xét cái tàu Đức Sachsewald ở trong bến Santa Fé, đã bắt được 2000 rương súng tay của Đức chủ sang Chánh phủ Bolivia. (Impartial)

HỒ CÁO VIỆC RIÊNG

XIN ĐỒNG-BÀO CHÚ Ý

Tôi tên là Vương-quan-Nhơn, Thầu khoán tại Phanrang, có một đứa cháu kêu tôi là cậu, con của em gái tôi, tên nó là Lê-quảng-Đại, tánh tình xa xỉ, cờ bạc rượu rầu, theo phe, lập đảng, chẳng lo làm ăn.

Cách một tuần đây, nó ăn cắp của tôi 500\$00 và trốn đi trong.

Từ rày tôi không biết, không nhìn đến nó nữa.

Nếu nó làm điều trái pháp cũng là vậy nợ, tôi không can dự đến.

Xin đồng-bào lưu ý!

VƯƠNG-QUAN-NHƠN

Kính dẫn

Hotel du Khánh-Hòa

Tôi Nhathrang, thì đến nhà hàng 'Hotel du Khánh-Hòa' gần nhà giấy hẹp và gần bờ biển.

Buồng nhiều và sạch sẽ từ 15.

NẤU ĂN NGON

Có vườn rộng cây cối mát mẻ

Giá rẻ lắm.

THIASYKY

BAC-NINH

BỆNH QUI DA CÓ THUỐC TIỀN

Nếu ai mắc phải bệnh LẬU hay ĐƯƠNG MẠI mà đã uống thuốc khắp cả nơi rồi mà vẫn không khỏi, thì nên uống ngay thuốc của hiệu HOANG-VAN-LAN ở nhà 67 phố Ninh tá, tỉnh Bắc-ninh, nước thì náo cũng phải khỏi, và tại nơi này, mà đương nhiên đây là nơi chuyên môn nghiên cứu về một mặt thì nói rằng là có, vấn đề uống được như thường, đi lại như thường, uống tự nhiên là khỏi, hết thì thuốc này hiện đã nổi danh tiếng khắp thế giới, ai cũng biết rằng hai mùa này hay có một, thật thì hẳn không giảm một kho. Thuốc này 1 p. 60, đương mai 1 p. bán hiện giữ cách lãnh hóa giao ngân. Bán hiện tại có thu thuốc đau mắt già, có nhấm thuốc, hay một số thuốc khác nữa, cái này hẳn là khỏi hẳn, cho thuốc này sẽ chữa có hàng vạn người khỏi rồi, giá 0 p. 25 một lọ. 3 thứ thuốc này gửi bán tại M. Lê-văn-Thước số nhà 300 Rue Espagnole Saigon, Phố 11 số nhà 87 Rue des medeciments (phố hàng thuốc Hanoi, có thể nghiệm thì mới biết rằng thần hiệu thế nào?)

NHÂN DỊP TẾT

Bản hiệu xin phổ chương với các quý khách một hiệu đây Bản đây, là thứ dĩa dĩa rất rất nhà, mà đã được các bậc thượng lưu xã Bắc-kỳ rất rất thời xưa lòng. Còn như các ngài ở xa muốn có thứ dĩa ban như thế, vậy xin mau mau gửi thư và Mandat về bản hiệu sau khi 48 giờ nhận được thư bản hiệu sẽ gửi hẳn cho ngài ngay.

Dĩa Ban, bẹng nhất giá 7\$50 một đôi
Dĩa Ban bẹng nhì giá 6\$50 một đôi

AN-THÀNH

37 rue de la Soie 37 HANOI

Trước bàn giấy các nhà văn-sĩ

Trước bàn giấy các nhà văn sĩ thì nhà nào cũng nên có một bức ảnh tráng men ngũ sắc của Hiệu HƯƠNG KÝ PHOTO HANOI để lúc nào cũng ngắm cái chân dung tươi đẹp của mình.

NAM-KỲ

TRỪ-TÊ, BỒ-HUYẾT, GIẢI-LAO?

Hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG HOCMON

TÊ-CẤP PHỒ-NGUY TAM-THÁNH-DƯỢC

Có ba thứ thuốc hay, đã giúp nhiều bệnh mạnh nên gọi là TAM-THÁNH-DƯỢC

1. Thần hiệu tể bại hoàn « Kinh cáo đồng báo ai mất bệnh thể bại như nời thể nào mau mau gọi thư đến bản hiệu TẠO NHƠN ĐƯỜNG Hóc môn tiếp lấy thuốc trừ tê mà uống thì ất được mạnh giỏi, giá mỗi hộp 1\$20 VI như có kẻ nghèo nàn không tiền mà vươn lấy bệnh thể, lập tức viết thư đến bản hiệu vui lòng gửi thuốc cho không.

Quyết « Bất thực Ngon »

2. Sĩ lao bỏ tận hoàn, là thứ bổ tinh thần cho qui ông qui Thầy, qui Học sanh bổ phổi trừ mệt mỏi; bổ lao giải trí. Giá mỗi hộp 1\$00

3. Điều kinh bệch đại hoàn. Qui cô, qui Bà dùng bổ huyết điều kinh và trừ Bạch-Đái hạ trừ xây xẩm, hết sốt ruột, hết nhức mỏi, đồng tư nhuận da. Giá mỗi hộp 1\$00

Bản hiệu có chế LÃO-THO-ĐI (cứu chửa cho già) LỘC-GIÁC-GIAO nếu kỳ thương hàn, để làm lễ, hoặc dùng than mà uống thì, mỗi lượng giá 1\$00. Thứ qui vì đồng bán 3 thứ thuốc này trên đây, toàn là tách chất cao lương phong vị tinh chế THINH qui Cô, qui Thầy dùng mà bổ dưỡng thì ất được hương vị ngon qui thể thể linh nghiệm. Chàng hề sai.

CÁCH GỬI: Mua thuốc, thư hoặc Mandat thì đến

M. TRƯƠNG MINH Y Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG.

Nº 3 Rue de la Gare HOC-MON (GIA-ĐINH)

Qui ngài có mua ba thứ thuốc này, xin nhớ mua mandat gửi trước tiên hơn cho poste Hóc-môn không có cách gửi contre remboursement

Muốn đến bản hiệu do ngay bốn xe lửa đầu.

CÁC HIỆU BUÔN TO ĐỀU CÓ BÁN LẺ CẢ

THUỐC LÃO HOÀN PHAT

雙龍為記 註冊商標

發宏牢藥

LY SENG BAO 42 HANG BO HANOI

Đại lý có ở các thương nhân lớn các tỉnh

DẦU CÙ-LÀ THIẾT

Dầu cù-là thiết, đã lưu hành mười năm danh tiếng, chuyên trị những bệnh sau đây rất công hiệu:
Dầu cù-là thiết, trị nhọt đầu, sẽ mỗi vận mình muốn cầm, thoa vào bàn tay, lỗ mũi, và đánh xương sống vài lần thì bình mạnh tức thời.
Dầu cù-là thiết, trị đau lưng, trật gân, sưng bắp thịt, thoa vào chỗ đau, rồi lấy bông gòn quấn mấy chỗ đau ấy lại trong giấy phôi, bình được an thuyền.
Dầu cù-là thiết, trị đau mắt, nhọt mắt, lấy nó mà vậy cũng nhét vào chừa rãnh, thật rất hay, hết đau liền.
Dầu cù-là thiết, trị đau bụng (trùng thực) tức ngực cũng giỏi.
Dầu cù-là thiết, trị thương tích, thủ có noc cần, thoa vào được bình yên vô sự.
Mỗi người bộ hành, nên nhớ tùy thân một ve cù-là thiết vì nó là thuốc bá chưng, nam phụ lão ấu đều dùng được cả. Xin hỏi Ông Hà có dùng thuốc quí báu này rồi, thì mới biết sự thần hiệu của nó; song phải ngựa, kéo làm đồ, giả mạo. Muốn có dầu cù-là thiết thì hãy mua thư của nhà thuốc NGUYỄN-VAN-TRÍ, Báo chế sự, ở Mỹ-tho, (Cochinchine) làm mới là thiết tốt.
Thuốc ban theo lãnh hóa giao ngân. Định Giá như vậy:
Bán lẻ mỗi ve nhỏ 0\$30. Bán lẻ mỗi ve vừa 0\$50. Bán lẻ mỗi ve lớn 0\$80.
Còn mua và bán lại, sẽ tính giá riêng, tùy theo mua nhiều hay ít.
NGUYỄN-VAN-TRÍ Pharmacie diplômée BAO CHẾ SỰ
Có bằng cấp trường Cao đẳng, Hàng-cấp
Chuyên môn và đã có làm việc Nhà Nước lâu năm.

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

138-140, Bd Tổng-đốc-Phượng (CHOLON)

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải như là: lãnh, xuyên, trừu, cầm-nhung, cầm-châu v. v. Hàng thiết tốt, thiết bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không sợ sợ phai trở. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhứt-bồn v. v. Khăn dĩa ưu rít và theo nhiều kiểu, nhiều màu thiết đẹp.

Trừ bán sỉ và lẻ đủ thứ màu nhuộm của Tây Âu Teinture Idéale « danh tiếng thuốc này ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits « Kim-Thời » của bản hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0\$75 tại bản hiệu mua sỉ có huê-bằng.

Bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thư thương nghị

TÂN-LỢI

138-140, Bd Tổng-đốc-Phượng Cholon

HIỆU THUỐC MỚI MỜ Ở HUẾ

Tham-Thiên-Đường Đại Dược
Phòng ở số nhà 100 Phố CHAVASSIEUX thành phố HẢI-PHONG, chủ nhân là TRẦN-ĐỨC-TÂM, có bằng cấp của trường-Học Quảng-Đông Công-Y-Học-Đường và chứng thư Nhật-Bản, xem mạch theo lời mới, chế thuốc theo Hóa Học, chữa đủ các bệnh người nhơn trẻ con có cả Máy-Điện để chữa các bệnh Hiêm. GIỜNG-RANG CHỮA-RANG, Giày Học thuốc theo cách Hàm-Thụ.

Nay cần dùng nhiều Đại-lý ở các tỉnh trong tam-kỳ, Trung Bắc Nam và Ai-lao Cao-Mén, để bán thuốc cao đơn Hoàn tán. Ai muốn làm ĐẠI-LÝ xin gửi thư về lấy chương-trình và diển-lệ ngay, ngài nào muốn lấy Catalogue, xin gửi về (\$06 timbre Poste.

Còn ở HUẾ THƯA THIÊN và TOURANE ai muốn MUA THUỐC hoặc xin làm ĐẠI LÝ thì cứ viết thư cho ông TRẦN-KIỆM-QUÂN, Cioéma TAM-TÂN HUẾ hoặc đến nhà ông ở ĐƯỜNG ĐÔNG-BA mà thương lượng.

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

Nº 100 Boulevard Chavassieux Nº 100

HAIPHONG

Directeur thành lập: Hoàng-Đức-Khang

PHƯỚC-AN THU-ÔNG-QUÂN

CƠ PHẦN HỮU HẠN VÔ DANH CÔNG-TY

Số vốn 42.100\$00

Hội chúng tôi thành lập đã trôi một năm, lòng cuộc phần làm 3 bộ:

- Quinhon { chuyên biện thổ hóa, thép hóa xuất cảng, nhập cảng.
- Pleiku { chuyên biện Đồng, Tây thép hóa và mua thổ hóa.
- Goboi { chuyên làm ng ở nước mắm cũng có bán đồ thép hóa và mua thổ hóa.

Tại Qui-nhon có mỏ Garage để chứa và đóng xe, lại có bán đủ những đồ phụ tùng về xe hơi.

Mọi đây có lãnh xe thơ Quinhon Kontum.

Chúng tôi mới bắt đầu bước lên đường kinh-tế ở An giò mực, buôn bán phải chăng, xin anh em đồng bang để lòng chiến cổ cho các cơ.

TRỊ SỰ BAN kính cáo